

POSTSCRIPTUM

POLONISTYCZNE

POSTSCRIPTUM

P O L O N I S T Y C Z N E

2015 • 1 (15)

Redakcja

ROMUALD CUDAK – redaktor naczelny

JOLANTA TAMBOR – zastępca redaktora naczelnego
BERNADETA NIESPOREK-SZAMBURSKA, ALEKSANDRA ACHTELIK,
MAGDALENA BAK, AGNIESZKA NĘCKA, MARCIN MACIOŁEK,
AGNIESZKA MADEJA, KAROLINA POSPISZIL
MARIA CZEMPKA-WEWIÓRA – sekretarz redakcji

Rada Programowa

KALINA BACHNEWA Sofia, JERZY BARTMIŃSKI Lublin,
ANNA DĄBROWSKA Wrocław, MARIA DELAPERRIÈRE Paryż,
KATARZYNA DZIWIREEK Seattle, ELWIRA GROSSMAN Glasgow,
KRIS VAN HEUCKELOM Leuven, MAŁGORZATA KITA Katowice,
AŁŁA KOŻYNOWA Mińsk, LUIGI MARINELLI Rzym,
MICHAŁ MASŁOWSKI Paryż, GERHARD MEISER Halle,
WŁADYSLAW MIODUNKA Kraków, LÁSZLÓ K. NAGY Debreczyn,
ALEKSANDER NAWARECKI Katowice, WACŁAW M. OSADNIK Edmonton,
KAZIMIERZ OŹÓG Rzeszów, ANNA MAŁGORZATA PACKALÉN PARKMAN Uppsala,
TOKIMASA SEKIGUCHI Tokio, MARIE SOBOTKOVÁ Olomuniec,
TAMARA TROJANOWSKA Toronto, MARIA WOJTAK Lublin

Pismo krajowych i zagranicznych polonistów

POSTSCRIPTUM

POLONISTYCZNE

Pismo jest kontynuacją półrocznika „Postscriptum”, który ukazywał się od 1992 do 2007 r.
Wersja elektroniczna: www.postscriptum.us.edu.pl

Pismo recenzowane naukowo.

Nazwiska recenzentów podawane są łącznie raz w roku na stronie internetowej:
www.postscriptum.us.edu.pl.

Wersja papierowa jest wersją pierwotną (referencyjną) pisma.

© Copyright by Uniwersytet Śląski Katowicach

Redaktorzy numeru
JOLANTA TAMBOR, KAROLINA POSPISZIL

Redakcja techniczna
ADRIANA BIEDROWSKA

Projekt okładki, layout i łamanie
MAREK FRANCIK

Publikacja sfinansowana ze środków:
UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

Adres redakcji
„Postscriptum Polonistyczne”
Szkoła Języka i Kultury Polskiej UŚ
Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich UŚ
pl. Sejmu Śląskiego 1, 40-032 Katowice
tel./faks: +48 322512991, tel. 48 322009424
e-mail: postscriptum@us.edu.pl
www.postscriptum.us.edu.pl

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Nakład: 150+50, cena 16 zł (+VAT)
ISSN 1898-1593

Spis treści

Rozprawy	13
GABRIELA OLCHOWA: Polski i słowacki model grzeczności w ujęciu socjolingwistycznym (na przykładzie formuł początkowych i końcowych)	15
WOJCIECH HOFMAŃSKI: Pop(lingwo)kultura – lingwistyka kontaktowa jako kolaż dyscyplin	27
IVANA DOBROTOVÁ, MICHAŁ HANCZAKOWSKI: Bardziej martwa czy bardziej znana – teksty prasowe związane ze śmiercią Anny Przybylskiej	45
DMITRIJ TIMOFEJEW: Rozporządzenia językowe Józefa II dla Galicji (1780–1790)	59
PETER KÁŠA: Jak poznalem Palac Kultury albo mala refleksja nad twórczością Tadeusza Konwickiego (1926–2015)	73
IVO POSPÍŠIL: Europa Środkowa: kryzys koncepcji i terminu, resztki nadziei	81
 Środowiska instytucje perspektywy	97
JOANNA CIESIELSKA, KINGA WAWRZYNIAK: Studia polonistyczne na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie	99
ANITA RAČÁKOVÁ: Historia polonistyki na Uniwersytecie Macieja Bela w Bańskiej Bystrzycy	105
MARTA VOJTEKOVÁ: Polonistyka w Preszowie na Słowacji – historia i współczesność	113
RENATA RUSIN DYBALSKA: Polonistyka na Uniwersytecie Karola w Pradze – historia i współczesność	119
JIŘÍ MURYC, JANA RACLAVSKÁ: Zakład Polonistyki Uniwersytetu Ostrawskiego – działalność naukowo-dydaktyczna	127
MARIE SOBOTKOVÁ: Filologia polska oraz studia doktoranckie na kierunku porównawcza filologia słowiańska w latach 2003–2015 w Olomuńcu	131

IVO POSPÍŠIL: Studia filologiczno-arealowe i areal Europy Środkowej w Instytucie Sławistyki Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Masaryka w Brnie	141
IVANA DOBROTOVÁ, MICHAŁ HANČZAKOWSKI: Projekty realizowane przez Sekcję Filologii Polskiej Katedry Sławistyki Uniwersytetu im. Palackiego w Olomuńcu	151
JIŘÍ MURYC: Z zagadnień badawczych ostrawskiej polonistyki (na przykładzie działalności naukowej doc. PaedDr. Jany Raclavskiej, Ph.D.)	161
TEREZA ONDRUSZOVÁ: Możliwości pracy naukowej na pograniczu – na przykładzie badań środowiska kościelnego	171
Varia	179
MONIKA ZIEMBA: Technika teatru w teatrze w wybranych baletowych konkretyzacjach	181
ŁUKASZ WRÓBLEWSKI: Od wykluczonej namiętności do namiętności wykluczania w opowiadaniu <i>Niby gaj</i> Jerzego Andrzejkiewicza	191
EWELINA PALIAN-KOBIELA: Tożsamość i wolność w perspektywie postkolonializmu w <i>Mimesis</i> Pawła Huellego	201
EKATERINA NIKITINA: „Cierpiąca pałuba”, czyli rozważania Brunona Schulza i Heinricha Kleista o materii	209
Wspomnienie	221
ZBIGNIEW KADŁUBEK: <i>Non verba, sed amicitia</i> – polsko-węgierskie słowa Feliksa Netza	223
Przeglądy	235
AGNIESZKA TAMBOR: Półka filmowa 2014	237
AGNIESZKA NĘCKA: Półka literacka 2014	249
Recenzje	265
WŁADYŚLAW T. MIODUNKA: Wydarzenie literackie: Leminski osobny. Recenzja książki Paula Leminskiego <i>Ponróciło moje polskie serce // Meu coração de polaco voltou</i>	267

MAGDALENA BĄK: Przechadzka po lesie (niekoniecznie fikcji). Recenzja książki Anny Kronenberg <i>Geopoetyka. Związek literatury i środowiska</i>	275
ELŻBIETA DUTKA: Wędrujące pojęcie, czyli geopoetyka w teorii i w praktyce. Recenzja książki Elżbiety Rybickiej <i>Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich</i>	281
JOLANTA PASTERSKA: Lektury odnowione i przeżyte na nowo, czyli o powinnościach krytyka. Recenzja książki Mariana Kisiela <i>Critica varia</i>	289
BOGDAN WALCZAK: Obrady Sejmu Wielkiego z perspektywy językoznawczej. Recenzja książki Małgorzaty Kładocznej <i>Językowe aspekty kultury politycznej Sejmu Wielkiego</i>	297
WŁADYSLAW T. MIODUNKA: Pierwsza historia polonistyki zagranicznej. Recenzja książki Michaly Benešovej, Renaty Rusin Dybalskiej i Lucii Zakopalovej <i>90 let pražské polonistiky – dějiny a současnost.</i> <i>90 lat praskiej polonistyki – historia i współczesność</i>	301
Noty o autorach	307

Contents

Treatises	13
GABRIELA OLCHOWA: Sociolinguistic attitude towards Polish and Slovak models of language etiquette (illustrated with an example of initial and ending formulas)	15
WOJCIECH HOFMAŃSKI: Pop(linguistic)culture; contact linguistics as a collage of disciplines	27
IVANA DOBROTOVÁ, MICHAŁ HANCZAKOWSKI: More dead or more popular –Anna Przybylska’s death related publications	45
DMITRIJ TIMOFEJEW: Legal acts on language policy for Galicia issued by Joseph II (1780–1790)	59
PETER KÁŠA: How did I get to know the Palace of Culture, or considerations on Tadeusz Konwicki’s creativity (1926–2015)	73
IVO POSPÍŠIL: Central Europe: a crisis of the concept and term, a little hope that is left	81
 Communities, Institutions, Prospects	97
JOANNA CIESIELSKA, KINGA WAWRZYNIAK: Polish Studies at Comenius University in Bratislava	99
ANITA RAČÁKOVÁ: Education of Slovak translators of Polish language	105
MARTA VOJTEKOVÁ: Polish Studies at the University of Presov – past and present situation	113
RENATA RUSIN DYBALSKA: Polish Studies at Charles University in Prague – past and present situation	119
JIŘÍ MURYC, JANA RACLAVSKÁ: Department of Polish Studies at the University of Ostrava – research and didactic activities	127
MARIE SOBOTKOVÁ: Polish Studies and Comparative Slavonic Philology doctoral studies (2003–2015) in Olomouc	131
IVO POSPÍŠIL: Philological Area Studies and area of Central Europe at Department of Slavonic Studies, Faculty of Arts, Masaryk University in Brno	141

IVANA DOBROTOVÁ, MICHAŁ HANČZAKOWSKI: Projects run by Polish Studies Section at the Department of Slavonic Studies at Palacký University in Olomouc	151
JIŘÍ MURYC: University of Ostrava research programmes (the case of doc. PaedDr. Jana Raclavská)	161
TEREZA ONDRUSZOVÁ: Research work at the borderland (a case study within a church community)	171
Varia	179
MONIKA ZIEMBA: Concept of “a theatre within a theatre” in selected ballet performances	181
ŁUKASZ WRÓBLEWSKI: From excluded passion to passion for exclusion in a short story: <i>Niby gaj</i> by Jerzy Andrzejewski	191
EWELINA PALIAN-KOBIELA: Identity and freedom in postcolonial perspective – <i>Mimesis</i> by Paweł Huelle	201
EKATERINA NIKITINA: Bruno Schulz’s and Heinrich Kleist’s considerations on matter	209
In Memoriam	221
ZBIGNIEW KADŁUBEK: <i>Non verba, sed amicitia</i> – Polish-Hungarian words by Feliks Netz	223
Surveys	235
AGNIESZKA TAMBOR: Film Shelf 2014	237
AGNIESZKA NĘCKA: Literary Shelf 2014	249
Reviews	265
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA: Literary Event: Leminski separate. Review of Paulo Leminski’s book <i>Ponróciło moje polskie serce // meu coração de polaco voltou</i>	267
MAGDALENA BĄK: A walk in the woods (not necessarily fictional). Review of Anna Kronenberg’s book <i>Geopoetyka. Związki literatury i środowiska</i>	275

ELŻBIETA DUTKA: A wondering concept, or geopoetics in theory and practice. Review of Elżbieta Rybicka's book <i>Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich</i>	281
JOLANTA PASTERSKA: Books rediscovered and re-experienced, or on critic's duties. Review of Marian Kisiel's book <i>Critica varia</i>	289
BODGAN WALCZAK: Linguistic aspects of the Great Sejm. Review of Małgorzata Kładoczna's book <i>Językowe aspekty kultury politycznej Sejmu Wielkiego</i>	297
WŁADYSLAW T. MIODUNKA: The first monograph of Polish Studies abroad. Review of the book <i>90 let pražské polonistiky – dějiny a současnost. 90 lat praskiej polonistyki – historia i współczesność</i> by Michala Benešova, Renata Rusin Dybalska and Lucia Zakopalova	301
About the Authors	307